

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Huszonegy helyen vizsgálják Budapest levegőjét*

Forrás: *A nép*

Osztályozás

Tárgy

614.71

Hely

Idő

"1924"

Személy

Huszonegy helyen vizsgálják Budapest levegőjét

Működnek a levegővizsgáló-állomások — Az építkezési engedélyek gadásánál még mindig mellőzik a közegészségügyi ellenőrzést Budapest általános közegészségügyi állapota tizenöt éve nem volt ilyen jó, mint az idén

— A NÉP tudósítójától —

Végh János dr. tisztifőorvos ez év elején valóra váltotta régi tervét, amennyiben sikerült keresztülvinni a levegővizsgáló-állomások felállítását. Ma huszonegy ilyen állomás működik. Közegészségügyi állapotaink reformjára jelentős kihatással van ez a törekvés, de mindaddig nem járhat teljes sikerrel, amíg az újépítkezésekre vonatkozóan nem kapcsolják szervesen a bizottságba engedélyező, illetve véleményező és jóváhagyó tisztségként a közegészségügy hivatalát. Az építkezések terén eddig a legnagyobb anarchia uralkodott, ami ugy értendő — és elen is örízhető. — hogy

az általános közegészségügyi tekintetekre sohasem voltak figyelemmel.

Bérgyalókban, tömeg kaszárnyákban, gyárak, műhelyek, üzletek, lakások vegyesen elszomorító rendellenességben. Budapest belső-ségében ma is hatalmas gyárak ontják a levegőirtó "füstöt", büzt s a különböző szervezetekre igen ártalmas gázokat. A város több terjedelmes része mindig érzékelhetően büzös a különböző nyester-mékeket előállító gyáraktól. Lakások alatt tüzvészélyes és az egészségre igen ártalmas kisüzemek működnek tarka összevisszaságban. Mindez azért lehetett így és

van így, mert az üzem felállítása és az építkezési engedélyeknél sohasem vették tekintetbe a legelő-mibb higiéniai követelményeket, aminek nyomán gombamód szaporodnak a gümőkóros és minden elképzelhető halálos nyavalyában szenvedő betegek száza, ezrei. Aki a Budapestet behürkölő légrétegre kívánsi, a Gellért-hegyről a leg-tisztább időben is megláthatja. Budapest felett állandóan egy piszkosan szürkés-kék légomoly fekszik, ami az építkezési és elhelyezési összevisszaság eredménye. Ebben élünk mi, jegyesei valamennyien a korai halálnak.

A levegővizsgáló-állomások működéséről a mai közegészségügyi állapotokról megkérdeztük

Végh János dr.

tisztifőorvos, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— Az év elején felállított lég-vizsgáló-állomások 21 helyen igen szépen működnek. Eredményt még nem mondhatok, mert a jelentéseket csak fennállásukat betöltő egy-évi működésük után szedem be és dolgozom fel. Az állomások, iskolákban vannak elhelyezve, hol a bakteriológiai intézet irányítása és felügyelete mellett hozzáértő szak-tanárok jegyzik fel az észleleteket. Nemesak a városzt körülvevő levegő alkotórészeire vagyunk fi-gyelemmel, hanem

1924. 10. 4.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

a levegő által terjesztett különböző betegségek bacillus-mennyiségeire is.

Igy az influenza bacillusainak terjedését figyeljük elsősorban, melyekről tudvalevő, hogy a napos időszak utáni nedves levegőben terjednek és szaporodnak legjobban: télelő és télutó a szezonjuk. Az állomásoknak célja kimutatni kerületenként Budapest levegő-összetételét. Legrosszabb eredményt a VIII. kerületből várok, hol népesség tekintetében Budapest legzsúfoltabb városrésze fekszik. Minden igyekezetünk oda-irányul, hogy a levegőre s általában a közegészségügyi állapotokra ártalmas üzemeket, építkezéseket művelésével és fokozott meg-szüntessük, áttelepítsük. Ha valamit szanálni kell, ugy a közegészségügy az.

— Minden eddigi igyekezetem dacára sem tudtam azt elérni, hogy az új építkezések engedélyezését a tisztifőorvosi hivatalon keresztül intézzék, hogy a közegészség-

ügyi szempontok szemmel tartásával gyökerében elejét vegyünk minden eddigi ebből származott bajnak. Azt mondják, hogy ez-ze csak gátat emelünk az engedélyek gyors elnyerése elé és még nem tudom, milyen helytelen érvet. Garanciákat nyújtok, hogy minden hozzámkerülő akta 48 óra alatt elintéztet nyer. Mert nem elég az, ha csak a tüzvészeti szempontot veszik figyelembe. Ha Budapestben a tüzvészeti szemponttal egy fontosságban a köz-

egészségügyi szempontokat is figyelembe vették volna az építkezéseknél 30 évre visszamenően, ma a legtípusosabb pesti nyavalya, a tüdővész, a most abban elpusztulóknak 50 százalékát nem aratná le az élet fájáról.

— A közegészségügyi állapotok örvendetesen javultak az idén.

— Tizenkét éve nem volt ilyen kedvező a helyzet ebben a tekintetben. A szokványos nyári fertőző betegségek egyáltalán nem fordultak elő. Azt hiszem, a „szanálásnak“ ez az egyetlen jó eredménye, hogy

az embereknek nincs elegendő pénzük egészségük rontására.

— mondja maliciózus mosollyal. — A fősulyt most a gümőkór (tüdővész) elleni védekezésre helyezem, utána az iskolaorvosi intézmény legszélesebb kiépítése a legelőtöbb. Remélni merem, hogy mindkettő megfelelő eredménnyel is jár.

Mi csak annyit teszünk hozzá a főorvos nyilatkozatához, hogy leg-főbb ideje lenne az illetékeseknek arra gondolni és azt keresztülvinni, hogy az új építkezéseknél tart-sák fontosnak a közegészségügyi szervek véleményét. Ezzel sok utólagos bajnak — esetleges későbbi kitelepítésnek — elejét ves-zik.

G. T.